

Brussel, 24 mei 2024
(OR. en)

10255/24

LIMITE

JAI 866
COPEN 278
DROIPEN 156
FREMP 261
SOC 393
CODEC 1338

**Interinstitutioneel dossier:
2023/0250(COD)**

NOTA I/A-PUNT

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: het Comité van permanente vertegenwoordigers (2e deel)/de Raad

Betreft: Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2012/29/EU tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ
- Algemene oriëntatie

I. ACHTERGROND

- Op 12 juli 2023 heeft de Commissie bij de Raad en het Europees Parlement een voorstel ingediend voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2012/29/EU tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ van de Raad¹, dat tot doel heeft specifieke problemen aan te pakken die gerichte verbeteringen in het bestaande kader vereisen, teneinde de uitoefening van de rechten van slachtoffers te verbeteren.

¹ Doc. 11840/23.

2. De ontwerprichtlijn is gebaseerd op artikel 82, lid 2, punt c), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) (gewone wetgevingsprocedure).
3. Op 13 december 2023 heeft het Europees Economisch en Sociaal Comité advies uitgebracht².
4. De Groep COPEN besprak het voorstel op 22 september 2023, 16 oktober 2023, 10 januari 2024, 23 februari 2024, 15 maart 2024, 15 en 16 april 2024 en 17 mei 2024, en bereikte overeenstemming over de tekst in de bijlage bij deze nota.
5. In het Europees Parlement dragen de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE) en de Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid (FEMM) de hoofdverantwoordelijkheid. María Soraya Rodríguez Ramos en Javier Zarzalejos werden aangewezen als rapporteur. Op 25 maart 2024 werd het verslag ingediend; het Europees Parlement stelde in de plenaire vergadering van 11 april 2024 zijn onderhandelingsmandaat vast en het voorstel werd verwezen naar de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE) en de Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid (FEMM) met het oog op het starten van interinstitutionele onderhandelingen.

II. CONCLUSIE

6. Het Comité van permanente vertegenwoordigers wordt derhalve verzocht:
 - a) de overeenstemming over de tekst van de algemene oriëntatie in de bijlage³ bij deze nota te bevestigen, en
 - b) de Raad aan te bevelen om, onder de rubriek A-punten in een volgende zitting, een algemene oriëntatie (zie de bijlage bij deze nota) te bereiken, zodat het voorzitterschap die onderhandelingen kan voeren.

² PB C, C/2024/1592 van 5.3.2024, blz. 1.

³ De wijzigingen ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel zijn vetgedrukt of aangeduid met vierkante haken.

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Richtlijn 2012/29/EU tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 82, lid 2, punt c),

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁴,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's⁵,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

⁴ PB C, C/2024/1592 van 5.3.2024, blz. 1.

⁵ PB C, blz. .

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Om ervoor te zorgen dat slachtoffers van strafbare feiten passende informatie, ondersteuning en bescherming krijgen en kunnen deelnemen aan strafprocedures, heeft de Unie Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad⁶ aangenomen.
- (2) De Commissie heeft beoordeeld hoe slachtoffers gebruik hebben gemaakt van hun rechten uit hoofde van Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad, en de resultaten gepubliceerd in het evaluatieverslag⁷. Uit de evaluatie blijkt dat Richtlijn 2012/29/EU weliswaar in grote lijnen de beoogde voordelen heeft opgeleverd en de rechten van slachtoffers positief heeft beïnvloed, maar dat er nog steeds specifieke problemen bestaan met betrekking tot de rechten van slachtoffers uit hoofde van deze richtlijn. De vastgestelde tekortkomingen bestaan er onder meer in dat onvoldoende wordt verzekerd dat slachtoffers hun rechten kunnen doen gelden betreffende toegang tot informatie, ondersteuning en bescherming overeenkomstig de individuele behoeften van elk slachtoffer, deelname aan de strafprocedure en het verkrijgen van een uitspraak ter zitting over schadevergoeding door de dader. Deze herziening van Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad is **erop gericht tegemoet te komen aan** [...] tekortkomingen die zijn aangetoond tijdens de evaluatie en bij talrijke raadplegingen.

⁶ Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 57).

⁷ Werkdocument van de diensten van de Commissie over de evaluatie van Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 (SWD(2022) 179 final).

- (3) Om slachtoffers probleemloos werkende en moderne middelen te bieden voor het uitoefenen van hun rechten moeten de lidstaten het voor slachtoffers mogelijk maken om elektronisch te communiceren met de nationale bevoegde autoriteiten. Slachtoffers moeten de mogelijkheid hebben om, **indien beschikbaar**, elektronische hulpmiddelen te gebruiken om informatie te ontvangen over hun rechten en over hun zaak, om aangifte te doen van een strafbaar feit en anderszins te communiceren met bevoegde autoriteiten en hulpdiensten via **informatie- en communicatie[...]**technologieën. Slachtoffers moeten [...] **tussen de beschikbare** communicatiemethoden kunnen kiezen, en de lidstaten [...] **kunnen** dergelijke **informatie- en communicatie[...]**technologieën aanbieden als alternatief voor de standaardcommunicatiemethoden, zonder deze echter [...] te vervangen. **Interpersoonlijke communicatie met onder andere de bevoegde autoriteiten en hulpdiensten moet beschikbaar blijven voor slachtoffers die daarvan willen gebruikmaken.**

- (4) Om te zorgen voor uitgebreide communicatiekanalen, waarbij rekening wordt gehouden met de complexiteit van de behoeften van slachtoffers met betrekking tot hun recht op toegang tot informatie, moeten alle slachtoffers, ongeacht waar in de EU en onder welke omstandigheden het strafbare feit plaatsvond, toegang hebben tot hulplijnen voor slachtoffers via het EU-telefoonnummer 116 006 [...]. **De lidstaten kunnen die diensten ook aanbieden via andere beveiligde en toegankelijke informatie- en communicatietechnologieën, zoals onlinetoepassingen en websites.** Via dergelijke hulplijnen moeten slachtoffers informatie over hun rechten en emotionele steun kunnen krijgen en kunnen worden doorverwezen naar de politie of andere diensten, waaronder andere gespecialiseerde hulplijnen, indien nodig. **De hulplijnen kunnen worden bemenst met vrijwilligers die zijn opgeleid om emotionele steun te bieden, d.w.z. om slachtoffers op empathische wijze te benaderen zodat zij zich aanvaard en veilig voelen en in de gelegenheid worden gesteld vrijuit te spreken.** Dergelijke hulplijnen moeten slachtoffers ook doorverwijzen naar andere gespecialiseerde hulplijnen als bedoeld in Besluit 2007/116/EG van de Commissie⁸, zoals het geharmoniseerde nummer voor de kindhulplijn (116 111), het meldpunt voor vermiste kinderen (116 000) en de hulplijn voor slachtoffers van gendergerelateerd geweld (116 116). **De hulplijnen moeten beschikbaar zijn in de overeenkomstig het nationale recht officiële taal of talen van de lidstaat. De lidstaten worden echter aangemoedigd deze diensten eveneens te verlenen in minstens één andere taal die in de lidstaat het meest wordt gebruikt, zoals vastgesteld door elke lidstaat op basis van objectieve criteria. Ter facilitering van deze dienstverlening in een aanvullende taal zouden de lidstaten kunnen gebruikmaken van moderne technologieën, zoals vertaal- en tolktoepassingen, en van telefonische tolkdiensten. De hulplijnen moeten functioneren overeenkomstig de algemene regels voor slachtofferhulpdiensten, moeten vertrouwelijk en kosteloos zijn, en ten dienste van de slachtoffers staan.**

⁸ Beschikking 2007/116/EG van de Commissie van 15 februari 2007 inzake het reserveren van de nationale nummerreeks die begint met “116” voor geharmoniseerde nummers voor geharmoniseerde diensten met een maatschappelijke waarde (PB L 49 van 17.2.2007, blz. 30).

- (5) De algemene hulplijn voor slachtoffers mag geen invloed hebben op de werking van de speciale en gespecialiseerde hulplijnen zoals de kindhulplijn en de hulplijnen voor slachtoffers van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, zoals vereist in het kader van Richtlijn (EU) .../... van het Europees Parlement en de Raad⁹ [ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld]. De algemene hulplijnen voor slachtoffers moeten naast de gespecialiseerde hulplijnen functioneren.

⁹ Richtlijn (EU) .../... van het Europees Parlement en de Raad ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (PB ...).

- (6) Het doen van aangifte moet in de Unie worden verbeterd om straffeloosheid te bestrijden, herhaalde victimisatie te voorkomen en te zorgen voor veiligere samenlevingen. Het is noodzakelijk om de ongevoeligheid van het publiek voor criminaliteit te bestrijden door [...] slachtoffers te helpen en door een veiligere omgeving te creëren waar slachtoffers aangifte kunnen doen. [...] **Het is belangrijk dat lidstaten, in overeenstemming met doelstellingen van deze richtlijn, ervoor zorgen dat slachtoffers die onderdaan zijn van een derde land, ongeacht hun verblijfsstatus, niet worden ontmoedigd om aangifte te doen en dat zij wat betreft hun verblijfsstatus op niet-discriminatoire wijze worden behandeld. Om alle slachtoffers te beschermen tegen herhaalde en secundaire victimisatie, moet een op slachtoffers gerichte aanpak worden gevolgd. Er moet met name voor worden gezorgd dat de handhaving van de terugkeerprocedure uit hoofde van Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁰ slachtoffers niet belet hun recht om te worden gehoord uit hoofde van deze richtlijn uit te oefenen. De lidstaten kunnen, in overeenstemming met Richtlijn 2008/115/EG, in schrijnende gevallen, om humanitaire of om andere redenen besluiten een onderdaan van een derde land die illegaal op hun grondgebied verblijft, een zelfstandige verblijfsvergunning of een andere vorm van toestemming tot verblijf te geven, en moeten voldoen aan de verplichting uit hoofde van die richtlijn om zo veel mogelijk rekening te houden met de bijzondere behoeften van kwetsbare personen tijdens de termijn voor vrijwillig vertrek, wanneer overeenkomstig die richtlijn een dergelijke termijn is toegekend.**

¹⁰ **Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (PB L 348 van 24.12.2008, blz. 98).**

Alle kwetsbare slachtoffers, zoals kindslachtoffers of slachtoffers in detentie, die zich in een situatie bevinden waarin zij worden geïntimideerd, of anderszins afhankelijk zijn van de dader of wier mobiliteit beperkt is, moeten in staat zijn om aangifte te doen onder omstandigheden die in overeenstemming zijn met hun specifieke situatie en [...] met **desbetreffende protocollen of richtsnoeren** die specifiek voor dit doel zijn opgesteld. **Het is belangrijk dat de lidstaten eenieder die weet of te goeder trouw het vermoeden heeft dat er strafbare feiten zijn gepleegd of dat verdere daden van geweld te verwachten zijn, aanmoedigen om daarvan aangifte te doen bij de bevoegde autoriteiten.**

- (6a) De lidstaten moeten ervoor zorgen dat slachtoffers met een bijzondere behoefte aan aanvullende psychologische ondersteuning, die is aangetoond door middel van een individuele beoordeling, gemakkelijker worden doorverwezen naar de diensten die dergelijke aanvullende psychologische ondersteuning kunnen verlenen, een en ander rekening houdend met de beschikbaarheid van middelen en het voorhanden zijn van dergelijke diensten.**

- (7) Er moeten gerichte en geïntegreerde hulpdiensten beschikbaar zijn voor een breed scala van slachtoffers met specifieke behoeften. Daarbij gaat het niet alleen om slachtoffers van seksueel geweld, slachtoffers van gendergerelateerd geweld en slachtoffers van huiselijk geweld, maar ook om slachtoffers van mensenhandel, slachtoffers van georganiseerde criminaliteit, slachtoffers met een handicap, slachtoffers van uitbuiting, slachtoffers van haatmisdrijven, slachtoffers van terrorisme of slachtoffers van **misdrijven die onder de rechtsmacht van het Internationaal Strafhof vallen** [...]. Als reactie op de tekortkomingen die in de evaluatie zijn vastgesteld, [...] **kunnen** de lidstaten [...] specifieke protocollen of **richtsnoeren** [...] **opstellen** om de acties van gespecialiseerde hulpdiensten te organiseren teneinde [...] **afdoende** tegemoet te komen aan de diverse behoeften van slachtoffers met specifieke behoeften. Dergelijke protocollen of **richtsnoeren** moeten worden opgesteld in coördinatie met en samenwerking tussen **belanghebbenden, zoals centrale autoriteiten, in overeenstemming met de interne structuur van of de verdeling van bevoegdheden in de lidstaten**, rechtshandhavinginstanties, openbaar ministeries, **justitiële autoriteiten** [...], detentieautoriteiten, **in overleg met** diensten voor herstelrecht en slachtofferhulpdiensten.

- (8) Om ernstige gevolgen van victimisatie op jonge leeftijd te vermijden, die een negatief effect kunnen hebben op het hele leven van slachtoffers, is het van cruciaal belang ervoor te zorgen dat alle kindslachtoffers optimale ondersteuning en bescherming krijgen. **Alle bevoegde autoriteiten moeten een kindvriendelijke aanpak volgen. Het is bovendien belangrijk dat de meest kwetsbare kindslachtoffers, in overeenstemming met hun individuele behoeften, en in het bijzonder [...] kindslachtoffers van seksueel misbruik, [...] kunnen gebruikmaken van gerichte en geïntegreerde ondersteunings- en beschermingsdiensten die een gecoördineerde en op samenwerking gebaseerde aanpak van justitiële autoriteiten en sociale diensten [...] omvatten. De lidstaten worden aangemoedigd om, indien mogelijk, deze diensten op dezelfde locatie te verlenen.** [...] Om ervoor te zorgen dat het kindslachtoffer effectief wordt beschermd in gevallen waarin de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, bij een strafbaar feit betrokken is [...], **op zodanige wijze dat** er een belangenconflict is tussen het kindslachtoffer en de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, is een bepaling toegevoegd om ervoor te zorgen dat **elke handeling[...] waarvoor in het kader van de strafprocedure toestemming vereist is, zoals het doen van aangifte, medische of forensische ondervragingen en doorverwijzing naar hulpdiensten of psychologische zorg, zoals bepaald door het nationale recht, [...] niet afhankelijk [...] is van de toestemming van de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, waarbij er altijd rekening wordt gehouden met het belang van het kind.**

(8a) Een terechtzitting kan voor de slachtoffers een emotioneel zware en uitdagende ervaring zijn. Alle slachtoffers die informatie en emotionele ondersteuning nodig hebben in de gerechtsgebouwen waar de strafprocedure wordt gevoerd, met name bij ernstige misdrijven, moeten dan ook passende informatie krijgen over het verloop van de terechtzittingsfase van de strafprocedure, alsook emotionele ondersteuning. Onder emotionele ondersteuning wordt verstaan de empathische benadering van slachtoffers zodat zij zich aanvaard en veilig voelen en in de gelegenheid worden gesteld vrijuit te spreken. Emotionele ondersteuning kan worden geboden door bijvoorbeeld gerechtelijk personeel, opgeleide vrijwilligers of bevoegde autoriteiten, zoals bepaald door de lidstaten. Voor dergelijke bijstand hoeft in deze gerechtsgebouwen niet te worden voorzien in extra faciliteiten, noch hoeven slachtofferhulpdiensten aldaar permanent aanwezig te zijn.

- (9) [...] Alle slachtoffers in de Unie moeten, [...] **overeenkomstig** hun status in de strafprocedure, het recht hebben om **informatie te ontvangen** [...] over beslissingen die ter terechtzitting zijn genomen [...] **betreffende** [...] speciale beschermingsmaatregelen die beschikbaar zijn voor slachtoffers met speciale beschermingsbehoeften. **Het nationale recht kan slachtoffers de mogelijkheid bieden om een herziening te verzoeken van dergelijke beslissingen die ter terechtzitting zijn genomen.** De procedurevoorschriften op grond waarvan slachtoffers kunnen verzoeken om een herziening van dergelijke beslissingen die ter terechtzitting zijn genomen, moeten worden vastgelegd in de nationale wetgeving. [...]

(9a) De bescherming van de persoonsgegevens van het slachtoffer kan belangrijk zijn om secundaire en herhaalde victimisatie, intimidatie en vergelding te voorkomen. Het slachtoffer kan aangegeven of hij of zij bezorgd is dat, bij de bekendmaking van bepaalde persoonlijke contactgegevens aan de dader, hij of zij of een derde het risico zou lopen op bedreigingen of geweld, op basis waarvan de bevoegde autoriteit een definitieve beoordeling zal uitvoeren. Indien de bevoegde autoriteiten, zoals bepaald door het nationaal recht, ambtshalve of op verzoek van het slachtoffer oordelen dat het slachtoffer of een derde het risico loopt op bedreigingen of geweld, mogen bepaalde persoonlijke contactgegevens niet aan de dader worden verstrekt, tenzij het niet-bekendmaken van de informatie de rechten van de verdediging zou schaden.

(10) Alle slachtoffers moeten, **overeenkomstig de nationale procedures**, tijdig, adequaat, efficiënt en evenredig worden beoordeeld. Het is van essentieel belang ervoor te zorgen dat slachtoffers de steun en bescherming krijgen die aansluiten bij hun individuele behoeften. De individuele beoordeling van de behoeften van slachtoffers aan ondersteuning en bescherming moet **zo lang als nodig duren, afhankelijk van de specifieke behoeften van elk slachtoffer. Dit wil zeggen dat de beoordeling in fasen moet worden uitgevoerd, waarbij sommige slachtoffers uitsluitend met de politiediensten in contact komen, terwijl andere slachtoffers verdere individuele-beoordelingsfasen doorlopen. De behoefte van slachtoffers aan ondersteuning en bescherming kan in de loop van de strafprocedure veranderen.** [...] Alle slachtoffers moeten **in een zo vroeg mogelijke fase, zoals bij [...]** het eerste contact met de bevoegde autoriteiten, **bijvoorbeeld rechtshandavingsinstanties of openbaar ministeries**, worden beoordeeld om ervoor te zorgen dat de meest kwetsbare slachtoffers al in een zeer vroege fase van de procedure worden geïdentificeerd. Vanaf de volgende fasen moeten slachtoffers die een dergelijke uitgebreide beoordeling nodig hebben, worden beoordeeld door **de bevoegde autoriteiten of een andere instelling, organisatie of instantie, bijvoorbeeld** slachtofferhulpdiensten, **en indien mogelijk door** psychologen. [...] **Contact via hulplijnen mag niet worden beschouwd als het eerste contact met bevoegde autoriteiten.** Bij de individuele beoordeling moet, **op basis van de beschikbare informatie**, ook rekening worden gehouden met de situatie van de dader, die mogelijk een geschiedenis van geweldpleging heeft, in het bezit is van wapens of drugs gebruikt, en als zodanig een hoger risico kan vormen voor de slachtoffers. Bij de individuele beoordeling van de behoeften van slachtoffers moet niet alleen hun behoefte aan bescherming worden nagegaan, maar ook hun behoefte aan ondersteuning. Het is van essentieel belang om slachtoffers te identificeren die speciale ondersteuning nodig hebben, zodat gerichte ondersteuning, zoals [...] psychologische zorg, wordt verleend aan degenen die daaraan behoefte hebben. **De lidstaten kunnen de praktische organisatie van de individuele beoordeling vastleggen in de protocollen of richtsnoeren waarin deze richtlijn voorziet. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat persoonsgegevens worden verwerkt overeenkomstig het Unierecht inzake gegevensbescherming, op grond waarvan, indien nodig, wetgevingsmaatregelen moeten worden vastgesteld.**

- (11) De verbeterde beoordeling van de beschermingsbehoeften van slachtoffers moet ertoe leiden dat slachtoffers die fysieke bescherming nodig hebben, deze kunnen krijgen in een vorm die aansluit bij hun specifieke situatie. Dergelijke maatregelen [...] **kunnen, in overeenstemming met het nationale recht**, onder meer inhouden dat rechtshandhavingsinstanties **of andere instanties die fysieke bescherming bieden**, aanwezig zijn of dat de dader krachtens nationale beschermingsbevelen uit de buurt **van het slachtoffer** wordt gehouden. Dergelijke maatregelen kunnen van strafrechtelijke, bestuurlijke of civielrechtelijke aard zijn.
- (12) [...] ¹¹[...]

¹¹ [...]

(13) Slachtoffers kunnen niet effectief aanspraak maken op hun recht op informatie, ondersteuning en bescherming overeenkomstig hun individuele behoeften als ze worden geconfronteerd met nationale rechtsstelsels waarin er geen samenwerking en coördinatie is tussen de partijen die met slachtoffers in contact komen. Zonder nauwe samenwerking en coördinatie tussen **belanghebbenden zoals centrale autoriteiten in overeenstemming met de interne structuur van of de verdeling van bevoegdheden in de lidstaten**, [...] rechtshandavingsinstanties, openbaar ministeries, [...] **justitiële autoriteiten, detentieautoriteiten, in overleg met** diensten voor herstelrecht [...] en slachtofferhulpdiensten, is het voor slachtoffers moeilijk om hun rechten uit hoofde van **deze** richtlijn [...] uit te oefenen. Andere instanties, zoals die op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs en sociale diensten, worden aangemoedigd om deel te nemen aan deze samenwerking en coördinatie. Dit geldt in het bijzonder met betrekking tot kindslachtoffers.

(14) [...] Protocollen **of richtsnoeren** zijn essentieel om ervoor te zorgen dat **bijvoorbeeld** slachtoffers informatie krijgen over hun rechten en over hun zaak, en dat slachtoffers adequaat worden beoordeeld zodat zij de ondersteuning en de bescherming krijgen die beantwoorden aan de individuele behoeften van elk slachtoffer, die in de loop van de tijd veranderen. Protocollen **of richtsnoeren van niet-bindende aard** moeten worden vastgesteld op een manier die het best past bij de nationale rechtsorden en de organisatie van de rechterlijke macht in de lidstaten. [...] **Deze protocollen of richtsnoeren kunnen acties omvatten** met betrekking tot het verstrekken van informatie aan slachtoffers, het vergemakkelijken van het doen van aangifte van strafbare feiten voor de meest kwetsbare slachtoffers, onder wie slachtoffers in detentie, en de individuele beoordeling van de behoeften van slachtoffers. **Wat de informatieverstrekking aan slachtoffers betreft, kunnen de protocollen bepalen dat de informatie eenvoudig en gemakkelijk begrijpbaar moet zijn en tijdig, herhaaldelijk en in meerdere vormen, waaronder mondeling, schriftelijk en digitaal, moet worden verstrekt. Voor slachtoffers in detentie kunnen de protocollen specifieke bepalingen bevatten over de toegang van slachtoffers tot informatie over hun rechten, methoden voor het doen van aangifte, en toegang tot ondersteuning en bescherming overeenkomstig hun behoeften.** [...] De protocollen **of richtsnoeren** [...] **kunnen** algemene instructies bevatten over hoe in brede zin moet worden omgegaan met de diensten en acties uit hoofde van **deze** richtlijn [...], zonder echter in te gaan op individuele gevallen. **In dit verband is het belangrijk dat de lidstaten, indien nodig, de nodige maatregelen nemen om het voor de bevoegde autoriteiten en slachtofferhulpdiensten mogelijk te maken informatie, waaronder informatie die persoonsgegevens van slachtoffers bevat, te verzamelen en uit te wisselen, teneinde de toegang tot informatie en passende ondersteuning en bescherming van individuele slachtoffers te waarborgen. De opstelling van protocollen of richtsnoeren mag geen afbreuk doen aan de bestaande samenwerkings- en coördinatiemethoden bij de bevoegde autoriteiten en andere personen die in contact komen met de slachtoffers in de lidstaten.**

(14a) Informatie- en communicatietechnologieën kunnen bestaan uit bijvoorbeeld e-mails, onlinelivechats, videogesprekken en onlineportalen waar geregistreerde gebruikers informatie kunnen raadplegen. De lidstaten kunnen zelf beslissen welke communicatiemiddelen het meest geschikt zijn voor de verschillende bepalingen van deze richtlijn. De informatie kan vanaf het eerste contact met de bevoegde autoriteiten elektronisch worden verstrekt in een standaardvorm. Interpersoonlijke communicatie met onder andere de bevoegde autoriteiten en hulpdiensten moet [...] beschikbaar blijven voor slachtoffers die daarvan willen gebruikmaken. Indien de nationale systemen van de lidstaten het gebruik van specifieke elektronische identificatie- en ondertekeningsmethoden vereisen, moeten slachtoffers die inwoner zijn van een andere lidstaat gelijke toegangsmogelijkheden tot die systemen hebben, zoals bedoeld in de eIDAS-verordening.

(15) De lidstaten moeten voldoende personele en financiële middelen toewijzen om ervoor te zorgen dat de maatregelen van **deze** richtlijn effectief worden nageleefd. Er moet speciale aandacht worden besteed aan het opzetten van hulplijnen voor slachtoffers, het waarborgen van een soepele werking van gespecialiseerde hulpdiensten en de individuele beoordeling van de behoefte aan bescherming en ondersteuning van slachtoffers, ook wanneer dergelijke diensten worden verleend door niet-gouvernementele organisaties.

- (16) De EU en de lidstaten zijn als partij bij het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap¹² gebonden aan de verplichtingen van dit Verdrag wat hun respectieve bevoegdheden betreft. Volgens artikel 13 van dat Verdrag zijn de staten die partij zijn verplicht om de effectieve toegang tot de rechter voor personen met een handicap op voet van gelijkheid met anderen te waarborgen, waaruit de noodzaak volgt de toegankelijkheid te waarborgen en redelijke aanpassingen te bieden, zodat slachtoffers met een handicap op voet van gelijkheid met anderen hun rechten als slachtoffer kunnen doen gelden. **Zoals bepaald in artikel 2 van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap wordt onder “redelijke aanpassingen” verstaan: noodzakelijke en passende wijzigingen en aanpassingen die geen disproportionele of onnodige last opleggen en die in een specifiek geval nodig zijn om te waarborgen dat personen met een handicap alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid met anderen kunnen genieten of uitoefenen.** De toegankelijkheidsvereisten die zijn vastgelegd in bijlage I bij Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad¹³, kunnen de uitvoering van dat Verdrag vergemakkelijken en ervoor zorgen dat de rechten van slachtoffers zoals vastgelegd in **deze** richtlijn [...] toegankelijk zijn voor personen met een handicap.
- (17) Eurojust moet ervoor zorgen dat verzoeken betreffende de rechten van slachtoffers naar behoren worden behandeld overeenkomstig zijn mandaat op grond van Verordening (EU) 2018/1727 van het Europees Parlement en de Raad¹⁴.

¹² PB L 23 van 27.1.2010, blz. 37.

¹³ Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten (PB L 151 van 7.6.2019, blz. 70).

¹⁴ **Verordening (EU) 2018/1727 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust), en tot vervanging en intrekking van Besluit 2002/187/JBZ van de Raad (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 138).**

- (18) De verzameling van correcte en coherente gegevens en de tijdige bekendmaking van verzamelde gegevens en statistieken zijn van fundamenteel belang om volledige kennis te hebben van de rechten van slachtoffers van strafbare feiten in de Unie. De invoering van de verplichting voor de lidstaten om elke drie jaar op geharmoniseerde wijze gegevens over de toepassing van nationale procedures inzake slachtoffers van strafbare feiten, **indien beschikbaar op centraal niveau**, te verzamelen en daarover verslag uit te brengen aan de Commissie, zal de vaststelling van op gegevens gebaseerde beleidsmaatregelen en strategieën naar verwachting een belangrijke stap dichterbij brengen. Het Bureau voor de grondrechten moet de Europese Commissie en de lidstaten blijven helpen bij het verzamelen, produceren en verspreiden van statistieken over slachtoffers van strafbare feiten en bij het rapporteren **van op centraal niveau beschikbare gegevens** over hoe slachtoffers toegang hebben gekregen tot de rechten die in deze richtlijn zijn vastgelegd.
- (19) Overeenkomstig het beginsel van de doeltreffendheid van het Unierecht moeten de lidstaten passende en doeltreffende voorzieningen in rechte instellen voor het geval een recht dat door het Unierecht aan een persoon is toegekend, wordt geschonden. **Overeenkomstig het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie** moet er een doeltreffende voorziening in rechte beschikbaar zijn wanneer de rechten uit hoofde van deze richtlijn geheel of gedeeltelijk worden ondermijnd of ontzegd.
- (19a) De verderstrekkende bepalingen in andere rechtshandelingen van de Unie die op een doelgerichte wijze tegemoetkomen aan de specifieke behoeften van bepaalde categorieën van slachtoffers, zoals slachtoffers van mensenhandel, slachtoffers van kindermisbruik, slachtoffers van seksuele uitbuiting van kinderen, onder wie slachtoffers van kinderpornografie, slachtoffers van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, en slachtoffers van terrorisme worden door deze horizontale richtlijn onverlet gelaten.**

- (20) Daar de doelstellingen van deze richtlijn niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, aangezien de justitiële samenwerking in strafzaken moet worden vergemakkelijkt door te zorgen voor vertrouwen in gelijke toegang tot de rechten van slachtoffers, ongeacht waar in de EU het strafbare feit heeft plaatsgevonden, maar vanwege de omvang en gevolgen van de geplande maatregelen beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan nodig is om die doelstellingen te verwezenlijken.
- (21) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 22 betreffende de positie van Denemarken, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, neemt Denemarken niet deel aan de vaststelling van deze richtlijn en is deze niet bindend voor, noch van toepassing op Denemarken.

(22) [...] Overeenkomstig artikel 3 en artikel 4 bis, lid 1, van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, heeft Ierland [...] bij brief van **27 oktober 2023** [...] te kennen gegeven dat het aan de vaststelling en toepassing van deze richtlijn wenst deel te nemen.[...]

[...]

(23) Overeenkomstig artikel 42, lid 1, van Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad¹⁵ is de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming geraadpleegd, en op [XX XX 2023] heeft hij een advies uitgebracht¹⁶,

(24) Richtlijn 2012/29/EU moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

¹⁵ Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39).

¹⁶ [PB: voetnoot toevoegen zodra dit advies beschikbaar is]

Artikel 1

Richtlijn 2012/29/EU wordt als volgt gewijzigd:

- 1) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 3 bis

Hulplijn voor slachtoffers

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om gemakkelijk toegankelijke, gebruiksvriendelijke, kosteloze en vertrouwelijke hulplijnen voor slachtoffers op te zetten die:
 - a) slachtoffers de in artikel 4, lid 1, bedoelde informatie verstrekken,
 - b) emotionele ondersteuning bieden,
 - c) slachtoffers indien nodig doorverwijzen naar gespecialiseerde hulpdiensten en/of gespecialiseerde hulplijnen.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat de in lid 1 bedoelde hulplijnen toegankelijk zijn in de vorm van een telefonische hulplijn die [...] **bereikbaar is via** het geharmoniseerde Europese telefoonnummer “116 006”, **dat naast bestaande nationale nummers kan worden gebeld, en kunnen die diensten ook aanbieden** via andere **beveiligde en toegankelijke** informatie- en communicatietechnologieën, waaronder **onlinetoepassingen en websites**.
3. De lidstaten nemen passende maatregelen om ervoor te zorgen dat de in de leden 1 en 2 bedoelde diensten beschikbaar zijn in [...] de **overeenkomstig het nationale recht officiële taal of talen [...] van de lidstaat. De lidstaten streven ernaar die diensten te verlenen in [...] minstens één van de andere talen die in de lidstaat het meest worden gebruikt**.
4. Hulplijnen kunnen als openbare of niet-gouvernementele organisaties worden opgericht en op professionele of vrijwillige basis worden georganiseerd.”.

2) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 5 bis

Aangifte doen van een strafbaar feit

1. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers, **indien nodig en naast de reeds bestaande aangiftemethoden**, via gemakkelijk toegankelijke, gebruiksvriendelijke informatie- en communicatietechnologieën aangifte kunnen doen van een strafbaar feit bij de bevoegde autoriteiten. Deze mogelijkheid omvat, indien mogelijk, het indienen van bewijs. **Deze mogelijkheden doen geen afbreuk aan de nationale procedureregels betreffende de formalisering van onlineaangiften en de indiening van bewijs.**

[...]

2.[...] De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers effectief aangifte kunnen doen van strafbare feiten die zijn gepleegd in detentiecentra. Tot de detentiecentra behoren naast gevangnissen, bewaringsinrichtingen en cellencomplexen voor verdachten en beklaagden, ook gespecialiseerde detentiecentra voor verzoekers om internationale bescherming en voor terugkeerders[...]. [...]

De mogelijkheid om effectief aangifte te doen, is ook van toepassing op opvangcentra voor personen die om internationale bescherming hebben verzocht of deze bescherming reeds genieten.

3.[...] Wanneer kinderen **contact opnemen met bevoegde autoriteiten om aangifte te doen** van strafbare feiten, zorgen de lidstaten ervoor dat de aangifteprocedures [...] veilig **zijn, overeenkomstig het nationale recht op een vertrouwelijke manier worden uitgevoerd, en** qua opzet, toegankelijkheid en taalgebruik kindvriendelijk zijn, dat wil zeggen in overeenstemming zijn met hun leeftijd en maturiteit."

[...]

3) Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 2 wordt vervangen door:

“2. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers worden benaderd door de relevante algemene of gespecialiseerde hulpdiensten als uit de individuele beoordeling als bedoeld in artikel 22 blijkt dat er behoefte is aan ondersteuning en het slachtoffer ermee instemt dat de hulpdiensten contact opnemen of als het slachtoffer om hulp vraagt.”;

b) het volgende lid wordt toegevoegd:

“6. **De lidstaten zorgen ervoor dat de slachtofferhulpdiensten [...] operationeel blijven in tijden van crisis, zoals gezondheids crises [...] of andere noodsituaties, teneinde ten minste in de basisbehoeften van het slachtoffer te kunnen voorzien.**”.

4) Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 1 wordt punt c) vervangen door:

“c) emotionele en, indien beschikbaar, psychologische ondersteuning [...]. Indien de bijzondere behoefte aan **aanvullende** psychologische ondersteuning is aangetoond door middel van een individuele beoordeling als bedoeld in artikel 22, **zorgen de lidstaten ervoor dat slachtoffers gemakkelijker worden doorverwezen naar diensten die dergelijke aanvullende** psychologische ondersteuning [...] **kunnen verlenen zoals bepaald in het nationale recht, rekening houdend met toepasselijke protocollen of richtsnoeren als bedoeld in artikel 26 bis, lid 1.**”;

b) in lid 3 wordt punt b) vervangen door:

“b) gerichte en geïntegreerde ondersteuning, waaronder traumazorg en counseling, voor slachtoffers met specifieke behoeften, zoals slachtoffers van seksueel geweld, slachtoffers van gendergerelateerd geweld, waaronder geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld als bedoeld in Richtlijn (EU) .../... van het Europees Parlement en de Raad¹⁷ [*ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld*], slachtoffers van mensenhandel **als bedoeld in Richtlijn (EU) .../... van het Europees Parlement en de Raad (tot wijziging van Richtlijn 2011/36/EU inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan)**, slachtoffers van georganiseerde criminaliteit, slachtoffers met een handicap, slachtoffers van uitbuiting, slachtoffers van haatmisdrijven, slachtoffers van terrorisme, slachtoffers van **misdrijven die onder de jurisdictie van het Internationaal Strafhof vallen** [...].”;

¹⁷ Richtlijn (EU) .../... van het Europees Parlement en de Raad ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (PB ...).

c) het volgende lid wordt toegevoegd:

“4. De lidstaten zorgen voor de nodige beschermingsdiensten en gespecialiseerde hulpdiensten, **overeenkomstig de in artikel 22, lid 1, bedoelde nationale procedures**, om **adequa**at [...] tegemoet te komen aan de diverse behoeften van slachtoffers met specifieke behoeften, **rekening houdend met [...] toepasselijke protocollen [...] of richtsnoeren** als bedoeld in artikel 26 bis, lid 1, punt c).”.

5) Het volgende artikel wordt toegevoegd aan hoofdstuk 2:

“Artikel 9 bis

Gerichte en geïntegreerde hulpdiensten voor kinderen

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat er kindvriendelijke gerichte en geïntegreerde [...] **hulpdiensten** voor kinderen beschikbaar zijn, die voorzien in de op de leeftijd afgestemde ondersteuning en bescherming die nodig is om volledig tegemoet te komen aan de vele behoeften van kindslachtoffers.
2. Gerichte en geïntegreerde hulpdiensten voor kindslachtoffers zorgen, **overeenkomstig lid 4**, voor een gecoördineerd mechanisme met meerdere instanties dat de volgende diensten omvat:
 - a) **de in artikel 4 bedoelde** informatieverstrekking,
 - b) een medisch onderzoek,
 - c) emotionele en psychologische ondersteuning,
 - d) de mogelijkheid om aangifte te doen van een strafbaar feit,
 - e) een individuele beoordeling van de behoeften aan bescherming en ondersteuning als bedoeld in artikel 22,
 - f) video-opnames van de in artikel 24, lid 1, **punt a)**, bedoelde getuigenissen.

3. **Sommige of alle** [...] in lid 2 bedoelde diensten **kunnen** worden verstrekt in hetzelfde gebouw.
4. **De in lid 2 bedoelde diensten worden in overeenstemming met de individuele behoeften van het slachtoffer verstrekt. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de ernst van de schade die kindslachtoffers hebben geleden, in het bijzonder schade als gevolg van seksuele misdrijven.**”
- 6) De volgende artikelen worden ingevoegd:

“Artikel 10 bis

Recht op [...] **informatie en emotionele ondersteuning in de gerechtsgebouwen**

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om **ervoor te zorgen dat [...] slachtoffers [...] in de gerechtsgebouwen algemene informatie ontvangen over [...] de organisatie van de terechtzittingsfase van de strafprocedure, alsook emotionele ondersteuning [...]. Deze informatie en ondersteuning worden zo nodig verstrekt in overeenstemming met de individuele behoeften van het slachtoffer.**

Artikel 10 ter

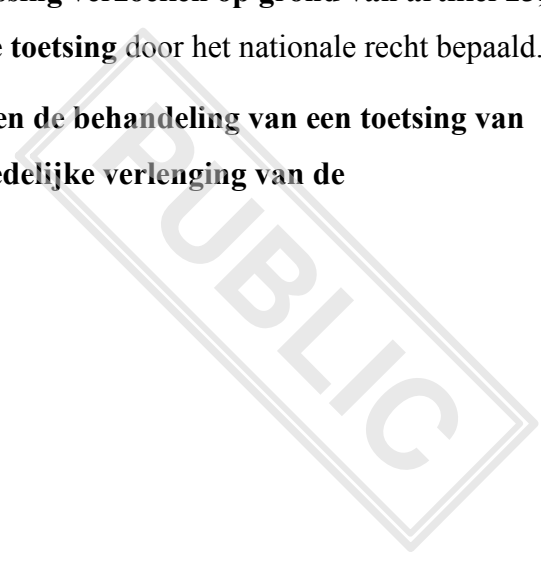
Recht op [...] **informatie over** beslissingen die ter terechtzitting zijn genomen

1. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers, **overeenkomstig hun status in de strafprocedure als omschreven in het nationale recht**, onverwijld op de hoogte worden gebracht van **een in artikel 23, lid 3, bedoelde beslissing[...]** die ter terechtzitting is genomen [...]. **De lidstaten kunnen slachtoffers de mogelijkheid bieden te verzoeken om toetsing van beslissingen uit hoofde van artikel 23, lid 3. [...]**

2. **Wanneer slachtoffers om toetsing van een beslissing verzoeken op grond van artikel 23, lid 3, [...] worden de procedureregels [...] voor die toetsing door het nationale recht bepaald.**

[...] Beslissingen op grond van artikel 23, lid 3, en de behandeling van een toetsing van een dergelijke beslissing leiden niet tot een onredelijke verlenging van de strafprocedure.”

[...]

7[...] Artikel 17 wordt als volgt gewijzigd:

- (a) in lid 1 wordt punt b) vervangen door:
- “b) zoveel mogelijk **overeenkomstig het Unierecht en het nationale recht** gebruik kunnen maken van de bepalingen inzake videoconferentie [...] om de deelname aan **strafprocedures** door slachtoffers die in het buitenland wonen te vergemakkelijken, **overeenkomstig hun status uit hoofde van de toepasselijke procedureregels.**”;
- b) het volgende lid wordt toegevoegd:
- “4. **Overeenkomstig Verordening (EU) 2018/1727¹⁸ zorgen de lidstaten ervoor dat de bevoegde autoriteiten Eurojust om bijstand kunnen verzoeken en aan Eurojust de informatie kunnen doorgeven die bedoeld is om de samenwerking met de bevoegde autoriteiten van andere lidstaten in grensoverschrijdende zaken te vergemakkelijken.**”

8[...] Aan artikel 21 wordt het volgende lid toegevoegd:

“3. De lidstaten **nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat indien de bevoegde autoriteiten, ambtshalve of op basis van een verzoek van het slachtoffer, oordelen dat het slachtoffer of een derde het risico loopt op bedreigingen of geweld, persoonsgegevens betreffende [...] de woonplaats van het slachtoffer [...] of andere gelijkwaardige contactgegevens niet [...] aan de dader worden verstrekt, tenzij het niet-bekendmaken van de informatie de rechten van de verdediging zou schaden.**”

¹⁸ **Verordening (EU) 2018/1727 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust), en tot vervanging en intrekking van Besluit 2002/187/JBZ van de Raad (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 138).**

9[...]) Artikel 22 wordt als volgt gewijzigd:

a) de titel wordt vervangen door:

“Individuele beoordeling van slachtoffers om specifieke ondersteunings- en beschermingsbehoeften te bepalen”;

b) lid 1 wordt vervangen door:

“1. De lidstaten zorgen ervoor dat het slachtoffer, **overeenkomstig de nationale procedures**, tijdig aan een individuele beoordeling wordt onderworpen om **specifieke** ondersteunings- en beschermingsbehoeften te onderkennen en om te bepalen of en in welke mate het slachtoffer gebruik moet kunnen maken van **bijzondere** maatregelen in de zin van artikel 9, lid 1, punt c), met betrekking tot aanvullende **psychologische ondersteuning, artikel 9 bis** en de artikelen 23 en 24, gelet op zijn bijzondere kwetsbaarheid voor secundaire en herhaalde victimisatie, voor intimidatie en voor vergelding.”;

c) het volgende lid wordt ingevoegd:

“1 bis. De individuele beoordeling wordt gestart [...] **in een zo vroeg mogelijke fase, zoals** bij het eerste contact van het slachtoffer met de bevoegde autoriteiten en duurt zo lang als nodig is, afhankelijk van de specifieke behoeften van elk slachtoffer. Indien het resultaat van de eerste fase van de individuele beoordeling door de eerstelijnsinstanties uitwijst dat de beoordeling moet worden voortgezet, wordt die beoordeling **waar passend** uitgevoerd in **overleg** [...] met de bevoegde instellingen en organen, afhankelijk van de fase van de procedure en de individuele behoeften van de slachtoffers, overeenkomstig [...] **toepasselijke** protocollen **of richtsnoeren** als bedoeld in artikel 26 bis.”;

d) de leden 2 en 3 worden vervangen door:

“2. De individuele beoordeling houdt rekening met:

- a) de persoonlijke kenmerken van het slachtoffer, waaronder relevante ervaringen met discriminatie, ook wanneer deze gebaseerd zijn op een combinatie van verschillende gronden, zoals [...] gender, leeftijd, handicap, religie of overtuiging, taal, ras, sociale of etnische afkomst, seksuele gerichtheid;
- b) het soort strafbaar feit of de aard van het strafbare feit;
- c) de omstandigheden van het strafbare feit;
- d) de relatie met de dader en [...] **het risico dat** van de dader **uitgaat**.

3. In het kader van de individuele beoordeling gaat bijzondere aandacht uit naar:

- a) slachtoffers die aanzienlijke schade hebben geleden als gevolg van de ernst van het strafbare feit;
- b) slachtoffers van strafbare feiten die zijn ingegeven door vooroordelen of discriminatie die in het bijzonder verband kunnen houden met hun persoonlijke kenmerken;
- c) slachtoffers wier relatie met en afhankelijkheid van de dader hen bijzonder kwetsbaar maken.

In dit verband dienen slachtoffers van terrorisme, georganiseerde criminaliteit, mensenhandel, gendergerelateerd geweld, waaronder geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, seksueel geweld, uitbuiting of haatmisdrijven, alsook slachtoffers van **misdrijven die onder de jurisdictie van het Internationaal Strafhof vallen** [...], en slachtoffers met een handicap naar behoren in aanmerking te worden genomen. Bijzondere aandacht gaat uit naar slachtoffers die onder meer dan één van deze categorieën vallen.”;

e) het volgende lid wordt ingevoegd:

“3 bis. In het kader van de individuele beoordeling gaat bijzondere aandacht uit naar het **in lid 2, punt d), bedoelde** risico dat van de dader uitgaat. **Het kan hierbij onder meer gaan om** [...] het risico op gewelddadig gedrag en lichamelijk letsel, het gebruik van wapens, betrokkenheid bij een criminele organisatie, drugs- of alcoholmisbruik, kindermisbruik, geestelijke gezondheidsproblemen, stalking, het uiten van bedreigingen of haatzaaiende uitlatingen.”;

f) lid 4 wordt vervangen door:

“4. Voor de toepassing van deze richtlijn worden kindslachtoffers beschouwd als slachtoffers met specifieke ondersteunings- en beschermingsbehoeften, gelet op hun kwetsbaarheid voor secundaire en herhaalde victimisatie, voor intimidatie en voor vergelding. Om te bepalen of en in welke mate zij gebruik zouden kunnen maken van bijzondere maatregelen in de zin van de artikelen 23 en 24, worden kindslachtoffers onderworpen aan een individuele beoordeling in de zin van lid 1 van dit artikel. De individuele beoordeling van kindslachtoffers wordt georganiseerd in het kader van gerichte en geïntegreerde hulpdiensten als bedoeld in artikel 9 bis.”;

g) lid 6 wordt vervangen door:

“6. Het slachtoffer wordt nauw bij een dergelijke individuele beoordeling betrokken en er wordt rekening gehouden met zijn wensen, waaronder de wens om geen aanspraak te maken op bijzondere maatregelen in de zin van de artikelen 8, 9, 9 bis, 23 en 24.”;

h) lid 7 wordt vervangen door:

“7. [...] **De lidstaten zorgen ervoor dat de individuele beoordeling wordt getoetst aan de hand van de individuele behoeften van het slachtoffer [...]** om ervoor te zorgen dat de ondersteunings- en beschermingsmaatregelen betrekking hebben op de [...] veranderende **individuele behoeften** van het slachtoffer [...]. Indien de elementen die ten grondslag liggen aan de individuele beoordeling aanzienlijk zijn gewijzigd, zorgen de lidstaten ervoor dat de beoordeling tijdens de gehele strafprocedure wordt geactualiseerd.”.

10) Artikel 23, lid 1, wordt vervangen door:

“1. Onverminderd de rechten van de verdediging en in overeenstemming met de regels inzake de beoordelingsvrijheid van de rechter, zorgen de lidstaten ervoor dat het als gevolg van een individuele beoordeling in de zin van artikel 22, lid 1, geïdentificeerde slachtoffer met specifieke beschermingsbehoeften dat in aanmerking komt voor bijzondere maatregelen, gebruik kan maken van de maatregelen in de zin van de leden 2, 3 en 4 van dit artikel. Een op grond van de individuele beoordeling voorziene bijzondere maatregel wordt niet ter beschikking gesteld indien deze wegens operationele of praktische beperkingen niet realiseerbaar is, of wanneer het noodzakelijk is het slachtoffer [...] dringend te ondervragen en het slachtoffer zelf of een derde schade kan leiden of afbreuk kan worden gedaan aan de rechtsgang, indien dat niet gebeurt.”.

11) In artikel 23, lid 2, wordt punt d) vervangen door:

“d) alle ondervragingen van het slachtoffer van seksueel geweld, gendergerelateerd geweld, met inbegrip van slachtoffers van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld als bedoeld in Richtlijn (EU) .../... van het Europees Parlement en de Raad¹⁹ [*ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld*], tenzij hij door een openbare aanklager of een rechter wordt ondervraagd, indien het slachtoffer dat wenst, gedaan door een persoon van hetzelfde geslacht als het slachtoffer, mits dit geen afbreuk doet aan het verloop van de strafprocedure.”.

¹⁹ Richtlijn (EU) .../... van het Europees Parlement en de Raad ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (PB ...).

12) Aan artikel 23 wordt het volgende lid toegevoegd:

“4. Tijdens de strafprocedure komt het overeenkomstig artikel 22, lid 1, geïdentificeerde slachtoffer met specifieke beschermingsbehoeften in aanmerking voor [...] maatregelen om de fysieke bescherming van het slachtoffer te waarborgen. **Het kan hierbij gaan om de volgende maatregelen:**

a) voortdurende of tijdelijke aanwezigheid van rechtshandavingsinstanties **of andere instanties die overeenkomstig het nationale recht fysieke bescherming bieden;**

b) gebiedsverboden, contactverboden of beschermingsbevelen om het slachtoffer te beschermen tegen elke vorm van geweld, **overeenkomstig het nationale recht [...].”.**

13) Aan artikel 24 wordt het volgende lid toegevoegd:

“3. Wanneer de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, **op zodanige wijze** bij het strafbare feit betrokken is [...] **dat er** een belangenconflict [...] **bestaat** tussen het kindslachtoffer en de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, houden de lidstaten rekening met de belangen van het kind en zorgen zij ervoor dat, **overeenkomstig het nationale recht**, elke [...] handeling waarvoor toestemming vereist is, niet afhankelijk is van de toestemming van de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt.”.

14) In hoofdstuk 5 worden de volgende artikelen ingevoegd:

Protocollen **of richtsnoeren** via [...] coördinatie en samenwerking **in de lidstaten**

1. De lidstaten stellen specifieke **niet-bindende** protocollen **of [...] richtsnoeren** op en voeren deze uit ten aanzien van de organisatie van diensten en acties uit hoofde van deze richtlijn door de bevoegde autoriteiten en andere personen die in contact komen met slachtoffers. De protocollen **of richtsnoeren** worden opgesteld in coördinatie met en samenwerking tussen **belanghebbenden, zoals centrale autoriteiten, in overeenstemming met de interne structuur van of de verdeling van bevoegdheden in de lidstaten**, rechtshandavingsinstanties, openbaar ministeries, **justitiële autoriteiten** [...], detentieautoriteiten, **in overleg met diensten voor herstelrecht en slachtofferhulpdiensten, teneinde in de individuele behoeften van de slachtoffers te kunnen voorzien. De lidstaten worden aangemoedigd ervoor te zorgen dat, op zijn minst, via d[...]e specifieke protocollen of richtsnoeren [...]:**
 - a) slachtoffers informatie krijgen die aansluit bij hun veranderende individuele behoeften; [...]
 - b) slachtoffers die verblijven in detentiecentra **of in opvangcentra voor personen die om internationale bescherming hebben verzocht of deze bescherming reeds genieten, als bedoeld in artikel 5, lid 3, [...]**

[...] worden ondersteund bij het doen van aangifte van een strafbaar feit;

[...]

- c) bij de individuele beoordeling van de behoeften van slachtoffers aan ondersteuning en bescherming, als bedoeld in artikel 22, en de verlening van hulpdiensten aan slachtoffers met specifieke behoeften, rekening wordt gehouden met de individuele behoeften van de slachtoffers in verschillende stadia van de strafprocedure;
- d) **wordt gezorgd voor de nodige beschermingsdiensten en gespecialiseerde hulpdiensten om adequaat tegemoet te komen aan de diverse behoeften van slachtoffers met specifieke behoeften als bedoeld in artikel 9, lid 4.**
2. De lidstaten zorgen ervoor dat de in lid 1 bedoelde protocollen **of richtsnoeren [...] indien nodig** worden herzien om hun doeltreffendheid te waarborgen, **zoals bij ingrijpende wijzigingen van het nationale recht [...].**

[...]

Artikel 26 ter

Gebruik van [...] informatie- en communicatietechnologieën

1. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers van strafbare feiten hun rechten als bedoeld in artikel 3 bis, artikel 4, lid 1, artikel 5, lid 1, artikel 5 bis, **leden 1 en 4**, artikel 6, leden 1, 2, 4, 5 en 6, [...] **evenals artikel 10 ter met betrekking tot het op de hoogte brengen van slachtoffers van beslissingen die ter terechtzitting zijn genomen [...]**, kunnen uitoefenen met behulp van [...] **informatie- en communicatietechnologieën, indien beschikbaar.**
2. Slachtoffers van strafbare feiten mag niet op grond van het feit dat zij ingezetene zijn van een andere lidstaat, worden belet toegang te krijgen tot of anderszins gebruik te maken van, **indien beschikbaar, de diensten van nationale systemen [...]** die de in lid 1 bedoelde [...] **informatie- en communicatietechnologieën** aanbieden.

3. Wanneer nationale systemen die **informatie- en communicatietechnologieën** [...] aanbieden, het gebruik van elektronische identificatie, handtekeningen en zegels vereisen, staan de lidstaten het gebruik toe van aangemelde stelsels voor elektronische identificatie, gekwalificeerde elektronische handtekeningen en gekwalificeerde elektronische zegels van alle andere lidstaten, zoals bepaald in Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad²⁰.

Artikel 26 quater

Rechten van slachtoffers met een handicap

1. Door te voldoen aan de toegankelijkheidsvereisten die zijn vastgelegd in bijlage I bij Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad²¹, zorgen de lidstaten ervoor dat slachtoffers met een handicap op voet van gelijkheid met anderen gebruik kunnen maken van de **informatie- en communicatietechnologieën** [...] als bedoeld in artikel 26 ter van deze richtlijn.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers met een handicap op voet van gelijkheid met anderen toegang hebben tot alle procedures en tot de hulpdiensten en beschermingsmaatregelen die onder deze richtlijn vallen, overeenkomstig de toegankelijkheidsvereisten die zijn vastgelegd in bijlage I bij Richtlijn (EU) 2019/882.

De lidstaten zorgen ervoor dat voor slachtoffers met een handicap op verzoek in redelijke aanpassingen wordt voorzien.

²⁰ Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG (PB L 257 van 28.8.2014, blz. 73).

²¹ Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten (PB L 151 van 7.6.2019, blz. 70).

Artikel 26 quinquies

[...]

Artikel 27 bis

[...]

[...]”.

15[...] Artikel 28 wordt vervangen door:

“*Artikel 28*

Verstrekken van gegevens en statistieken

1. Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen om een systeem op te zetten voor het verzamelen, produceren en verspreiden van statistieken over slachtoffers van strafbare feiten. De statistieken omvatten gegevens, **indien beschikbaar op centraal niveau**, die relevant zijn voor de toepassing van nationale procedures inzake slachtoffers van strafbare feiten, waaronder [...] het aantal aangiftes en het soort gemelde strafbare feiten, het aantal, de leeftijd en het geslacht van de slachtoffers [...]. Zij omvatten ook **op centraal niveau beschikbare [...] gegevens waaruit blijkt [...]** hoe slachtoffers toegang hebben gekregen tot de rechten die in deze richtlijn zijn vastgelegd. **Voor de doeleinden van de in deze bepaling bedoelde statistieken kunnen de lidstaten gebruikmaken van gegevens die zijn verzameld op basis van relevante instrumenten van de Unie.**

2. De lidstaten **streven ernaar** de in dit artikel bedoelde statistieken te verzamelen op basis van een gemeenschappelijke uitsplitsing die is ontwikkeld in samenwerking met de Commissie (Eurostat). Zij zenden deze gegevens om de drie jaar naar de Commissie (Eurostat). De verzonden gegevens bevatten geen persoonsgegevens.
3. Het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten ondersteunt de lidstaten en de Commissie bij het verzamelen, produceren en verspreiden van **beschikbare** statistieken over slachtoffers van strafbare feiten en bij de verslaglegging over **beschikbare gegevens waaruit blijkt [...]** hoe slachtoffers toegang hebben gekregen tot de rechten die in deze richtlijn zijn vastgelegd.
4. De Commissie (Eurostat) ondersteunt de lidstaten bij het verzamelen van gegevens als bedoeld in lid 1, onder meer door gemeenschappelijke normen vast te stellen. [...]
5. De lidstaten stellen de verzamelde statistieken ter beschikking van het publiek. De statistieken bevatten geen persoonsgegevens.”.

[...]

16[...]) Artikel 29 wordt vervangen door:

“Artikel 29

Verslaglegging door de Commissie en evaluatie

De Commissie dient uiterlijk op [*zes jaar na de vaststelling*] bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de toepassing van deze richtlijn. In dat verslag wordt geëvalueerd in hoeverre de lidstaten de noodzakelijke maatregelen hebben getroffen om aan deze richtlijn te voldoen, met inbegrip van de technische uitvoering ervan.

Dit verslag gaat, indien nodig, vergezeld van een wetgevingsvoorstel.”.

Artikel 2

Omzetting

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om [*uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding*] aan deze richtlijn te voldoen, met uitzondering van de bepalingen die nodig zijn om te voldoen aan artikel 26 ter, die [*uiterlijk vier jaar na de inwerkingtreding*] worden vastgesteld en bekendgemaakt. Zij stellen de Commissie daarvan onmiddellijk in kennis.

Wanneer de lidstaten die bepalingen vaststellen, wordt in de bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking ervan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor de verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 3

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten overeenkomstig de Verdragen.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement

Voor de Raad

De voorzitter

De voorzitter

